

Vaste huisarts brengt de sfeer terug op de hap

Dienstdoen op de huisartsenpost, voor velen een heet hangijzer. Huisartsenposten Rijnmond in Capelle aan den IJssel heeft goede ervaringen met een organisatorische noviteit: één vaste huisarts op een vaste avond. Is dit het begin van een oplossing voor de landelijke 'ANW-discussie'?

GETTY IMAGES

Jan Hordijk (66) is sinds 1983 huisarts in Capelle aan den IJssel. Hij werkt drie dagen in de week in de praktijk die hij nu samen met zijn dochters heeft. Behalve één dag in de week: op maandagavond is hij te vinden op, de huisartsenpost (hap) in Capelle aan den IJssel. De woensdag is juist de vaste avond van zijn collega Elsbeth Borsboom (34), nu ruim vier jaar huisarts en waarnemer. Beiden stapten anderhalf jaar geleden in een experiment met een vast team op de hap: het kernteam. Het experiment komt erop neer dat er tijdens elke avond- of weekenddienst één huisarts een vast aanspreekpunt is voor alle zorgverleners. Die arts heet de kernteamarts. In totaal zitten negen huisartsen in het kernteam, een mix van gevestigde en niet-gevestigde collega's. Met uitzondering van de nachtdiensten is er altijd één kernteamarts op de hap. De kernteamarts werkt in de plaats van een ingeroosterde gevestigd huisarts. De kernteamartsen maken hun eigen rooster, en omdat ze een vaste dag hebben, kunnen ze het goed combineren met andere werkzaamheden.

Nauwelijks tijd

Hoe is het zo gekomen? Een aantal jaar geleden besefte het bestuur van Huisartsenposten Rijnmond dat er voor een aantal zaken 'ruimte was voor verbetering'; hoge werkdruk stond boven aan de lijst. Bestuurder Heidi van den Brink: 'Huisartsen hadden tijdens hun dienst nauwelijks tijd om adem te halen, om zelfs maar een kopje koffie met elkaar te drinken, laat staan om goed contact te hebben.'

Hordijk beaamt: 'Het werken op de huisartsenpost is ooit opgezet dóór en vóór huisartsen. Maar de laatste jaren werd de werkdruk zo hoog dat de teamgeest verminderde. Het werd minder aantrekkelijk om op de hap te werken. Je kende elkaar niet. Huisartsen waren steeds meer geneigd hun diensten weg te doen aan waarnemers, onder het motto "zoek het maar uit". Er ontstond een negatieve sfeer, waardoor we op een gegeven moment dachten: kan dat niet anders?'

Gastheer

Samen met huisarts Arjen van Zwol heeft Van den Brink het idee verder uitgewerkt. De beginvraag was: wat zou het betekenen als er meer vaste gezichten werkzaam zouden zijn op de huisartsenpost? Inmiddels is er een antwoord. Eén kernteamarts als hét gezicht en aanspreekpunt geeft een heleboel rust. 'De kernteamarts is heel bepalend voor hoe zo'n dienst verloopt', zegt Van den Brink. 'Zij zijn als het ware de gastheer of gastvrouw van de avond en

Dat is gelukt. Deze manier van werken geeft iedereen meer rust. We zien minder patiënten, door betere triage. Wie als huisarts nu dienst heeft, wordt niet telkens gestoord als er iets aan de hand is. Je kunt je richten op het consult en visites rijden. Opvallend is dat ook de triagisten heel enthousiast zijn. Ze noemen de sfeer, maar ook de duidelijkheid. Ze weten dat we allemaal ongeveer hetzelfde advies geven. Daarvoor was het: zoveel artsen, zoveel meningen.'

het opleiden van basisartsen die op de hap werken, waar nu meer ruimte voor is.

Ook in Spijkenisse

Het kernteam dat in 2019 als experiment begon, is inmiddels ingeburgerd. Vorige week is bovendien in Spijkenisse een tweede hap-vestiging in regio Rijnmond met een kernteam van start gegaan. 'We konden kiezen. We hadden meer aanmeldingen van huisartsen die kernteamarts wilden worden, zodat we mensen hebben moesten afwijzen.'

'Spijkenisse' kan leren van de ervaringen in 'Capelle'. 'Niet iedereen kan kernteamarts zijn', weet Van den Brink nu, 'het moet je liggen. Je moet "het acute" leuk vinden, bereid zijn verantwoordelijkheid te dragen en een actieve rol durven spelen. Af en toe loop je een rondje en stap je op je collega's af: hee, wat ben je aan het doen?' Het inzetten van vaste huisartsen op de hap is een ontwikkeling waar praktiserende huisartsen in heel het land baat bij zouden kunnen hebben, stelt Van den Brink. 'Wij betrekken waarnemers, die zo inspraak hebben in de organisatie. Ook dát vergroot de wederzijdse inzet.' En, zegt ze tot slot, 'juist tijdens de coronacrisis zijn we weer bevestigd in de meerwaarde van een kernteam.'

NZa-tarief

De kernteamartsen krijgen het NZa-tarief voor waarnemers. 'Het past binnen onze begroting', zegt bestuurder Van den Brink. De zorgverzekeraars, in dit geval Zilveren Kruis en CZ, zijn positief en dragen een beetje bij. Maar het voornaamste is dat het een andere manier van organiseren is, die bijdraagt aan het verminderen van de werkdruk en het vergroten van de kwaliteit van zorg en saamhorigheid.' ■

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.

'Omdat we nu anders werken, komen we toe aan echte verbeteringen'

ze dragen uit: zo werken wij hier. Het begint al bij aanvang van de dienst met een staande briefing waarbij iedereen aanwezig is – iets wat we hebben overgenomen uit de luchtvaart.'

Borsboom: 'In eerste instantie was de opzet om de werkomstandigheden voor collega-huisartsen prettiger te maken.

Van den Brink: 'Triagisten kunnen meer patiënten aan de telefoon geruststellen. Geen arts vindt het erg om hard te werken, maar ze willen natuurlijk liever geen mensen op de hap voor onzindingen. Nu wordt een betere schifting gemaakt.'

Schepen in de nacht

Over het algemeen zijn de huisartsen in de regio heel content, zegt Hordijk. 'Ze hoeven iets minder diensten te draaien en als ze die komen doen, is er een betere sfeer. Omdat we nu anders werken, komen we toe aan echte verbeteringen, zoals een eenduidige diabeteszorg die we hebben opgezet. Er is meer energie voor nieuwe initiatieven.'

Borsboom: 'Als kernteam hebben we een groepsapp, zodat je zo nodig snel kunt overleggen. Onlangs werd me gevraagd om te komen schouwen in een restaurant. Ik wist niet zeker of ik dat zelf moest doen of moest overlaten aan de GGD. Binnen een paar minuten had ik het antwoord via de kernteamartsenapp.'

De hap-medewerkers maken vaker gebruik van elkaars expertise, zegt Hordijk. 'Voorheen hoorde je zelden wat de ander meemaakte tijdens een dienst, we waren als schepen die elkaar passeren in de nacht.'

Niet onbelangrijk, vult Borsboom aan, is

450 DIENSTEN PER JAAR

Huisartsenposten Rijnmond verzorgt de acute huisartsenzorg in de ANW-uren in de regio Rotterdam. Er werken ongeveer vijfhonderd gevestigde huisartsen en vierhonderd waarnemers, verdeeld over vijf locaties. Als er op de hap in Capelle aan den IJssel tijdens de negen diensten (zeven avonddiensten, twee weekenddiensten) één kernteamarts aanwezig is, scheelt dat zo'n 450 diensten per jaar. Een normpraktijk krijgt per jaar ongeveer 25 diensten op de hap toebedeeld. Dankzij de inzet van de kernteamarts hoeft een huisarts gemiddeld vier diensten per jaar níét te doen.